

Міністерство освіти і науки України
Державна вища технологічна та економічна школа в Ярославі
Університет Миколаса Ромеріса, Литва
Турецький Гіресунський університет
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучасва
Полтавська державна аграрна академія
Дніпровський національний аграрно-економічний університет
Миколаївський національний аграрний університет
Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. П. Василенка
Львівський національний аграрний університет
Кафедра обліку та оподаткування

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ:
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ
АСПЕКТИ**

***МАТЕРІАЛИ II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
18-20 березня 2020 р.***

ЛЬВІВ 2020

УДК 657.1

*Цимбалістий О.Я.
Фецук М.М.
Шевчук С.А.
аспіранти
Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль*

ВАРІАНТИ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Серед учених у сфері бухгалтерського обліку відсутній єдиний підхід та порозуміння стосовно співвідношення бухгалтерського обліку та концепції стратегічного менеджменту. В більшості випадків система обліку розглядається як інформаційне забезпечення, в інших – як складова системи стратегічного менеджменту, а окремі вчені навіть вважають систему обліку об'єктом стратегічного менеджменту.

Існуючу ситуацію ілюструє проф. Куцик П. О., який відмічає, що інформаційна система обліку з одного боку, ніби пасивно наслідуює стратегію, але сама на неї не впливає, а з іншого – навпаки, відіграє активну роль у стратегічному менеджменті, виступаючи механізмом реалізації організаційної стратегії [1, с. 58].

Проф. Бруханський Р. Ф. наявність відкритих проблем пояснює специфічними особливостями облікової інформації для цілей стратегічного менеджменту підприємства, що зумовлює потребу поглиблених досліджень проблематики обліково-інформаційного забезпечення потреб стратегічного менеджменту, уточнення вимог та параметрів концепції формування облікової інформації для стратегічного управління, окреслення векторів взаємозв'язку концепції стратегічного менеджменту і системи бухгалтерського обліку вітчизняних підприємств [2, с. 239].

На сьогодні можна виокремити наступні загальні групи причин необхідності побудови стратегічного обліку на підприємстві:

1) загальноекономічного характеру; 2) облікового характеру [3, с. 212].

За результатами проведеного дослідження праць вітчизняних і зарубіжних науковців в обліковій сфері виявлено наступні можливі варіанти взаємозв'язку стратегічного менеджменту та обліку:

1. Система бухгалтерського обліку може бути одним із інструментів системи стратегічного менеджменту внаслідок реалізації функції перерозподілу ресурсів в національній економіці. Основоположником даного підходу є проф. Е. С. Хендріксен і М. Ф. Ван Бреда, які розуміють під основною функцією бухгалтерського обліку перерозподіл ресурсів в національній економіці [4, с. 147].

2. Система обліку виступає в якості інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту. Цей підхід є найбільш поширеним.

Як відмічають Ю. Барчі, М. Шентірмей і З. Земан, на сьогодні в європейських країнах значного поширення набув підхід, коли бухгалтерський облік розглядається як комплексна інформаційна система, що описує створення і виконання стратегії [5, с. 15].

3. Стратегічний облік (фінансовий і управлінський) є лише одним із етапів стратегічного менеджменту, що забезпечує сканування внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства.

Представники такого підходу (І. М. Богатая, Р. Ф. Бруханський, С. П. Суворова, О. М. Щемелев та інші) виділяють окремий функціональний напрям бухгалтерського обліку – стратегічний облік (фінансовий та управлінський), подальший розвиток якого зумовлює необхідність внесення значних змін в існуючу облікову методологію, трансформацію існуючих принципів бухгалтерського обліку та облікових цінностей, сформованих протягом тривалого історичного періоду.

4. Система бухгалтерського обліку може виступати об'єктом стратегічного менеджменту. Даний підхід передбачає перехід в площину організації бухгалтерського обліку і стосується аналізу подальших стратегічних перспектив розвитку системи обліку на підприємстві, як одного із видів інформаційних систем.

Список використаних джерел:

1. Куцик П.О. Концептуальні підходи до розгляду інформаційних систем обліку в корпоративному управлінні. Облік і фінанси. 2013. № 4 (62). С. 52-60.
2. Бруханський Р. Ф. Концепція стратегічного менеджменту та бухгалтерський облік: можливі варіанти взаємозв'язку. Інноваційна економіка. 2014. Вип. 3 (52). С. 239-243.
3. Бруханський Р. Ф. Причини необхідності розробки стратегічно орієнтованої системи бухгалтерського обліку. Економічний аналіз. 2014. Т. 16. №. 2. С. 210-217.
4. Хендриксен Е. С., Ван Бреда М. Ф. Теория бухгалтерского учета. М.: Финансы и статистика, 2000. 576 с.
5. Barczy J., Szentirmai M., Zeman Z. The (information-) connection between the strategic management-accounting and the company valuation. URL: <http://ssrn.com/abstract=1928034>.